

**Державний вищий навчальний заклад
Донбаський державний педагогічний університет
Горлівський інститут іноземних мов
Кафедра педагогіки та методики викладання**

УПРАВЛІННЯ ОСВІТОЮ ТА ПРОЄКТНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Галузь знань	01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність	014.01 Середня освіта
Форма навчання	денна
Рік навчання	I (перший), 1 семестр
Статус дисципліни обов'язкова	обов'язкова
Пререквізити	загальні та фахові знання, отримані на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти («Історія педагогіки», «Педагогіка», «Методика виховної роботи», «Основи педагогічної майстерності», «Педагогічна психологія»)
Постреквізити	знання можуть бути використані під час практичної підготовки здобувачів
Технічне обладнання та програмне забезпечення	Moodle, ПК

Відомості про розробників, які викладають навчальну дисципліну

Викладач (-і)	<i>Несторук Наталя Анатоліївна</i> , кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки та методики викладання
Контактна інформація	+38 (050) 7509116
E-mail	n.nestoruk@forlan.org.ua
Формат курсу	Очний (offline) /онлайн (online) / змішане навчання (blended learning)
Консультації	консультації в день проведення лекцій / семінарських занять (за попередньою домовленістю). Усі запитання також можна надсилати на адреси електронної пошти, зазначені в силабусі.

1. Опис навчальної дисципліни

Питання модернізації управління освітою, як рушійної сили освітнього процесу та фактору якості вітчизняної освіти, актуалізовано на етапі інтегрування системи освіти України в єдиний європейський та світовий освітній простір. А реформа в галузі освітнього менеджменту, паралельно з Болонською реформою, має величезне значення для європейської освіти. В процесі розвитку теорії і практики освітнього менеджменту зазнають змін мета, завдання, зміст управління освітніми системами, змінюється структура і стиль менеджменту, підвищується відповідальність керівників навчальних закладів за наслідки прийнятих рішень. У свою чергу, модернізація управління освітою

передбачає запровадження інноваційних технологій управління навчальним закладом та нової етики управлінської діяльності. Означені концептуальні засади лежать в основі розробки курсу «**Управління освітою та проєктний менеджмент**».

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування комплексних компетенцій менеджера освіти, розвиток організаторських здібностей, системного, творчого, аналітичного мислення та сприяння формуванню вмінь створювати психологічно комфортну атмосферу та підтримувати дух партнерства в навчальному закладі; управління людьми і соціальними процесами, через комплекс принципів, методів, організаційних форм і технологічних прийомів управління педагогічними системами, спрямований на підвищення ефективності їхнього функціонування і розвитку.

Завдання даного курсу полягають у засвоєнні здобувачами знань про:

- планування освітнього процесу в закладах освіти; конкретизацію планування, організацію й аналіз навчальних занять;
- розробку раціональної структури і змісту системи контролю за освітнім процесом на основі реального бюджету часу, що є в розпорядженні у суб'єкта педагогічного менеджменту, з рекомендаціями зі спрощення, конкретизації, демократизації і гласності цього контролю;
- розкриття основних теоретичних засад педагогічного менеджменту, сприяння засвоєнню здобувачами знань, формуванню в них умінь з управління закладом освіти;
- вироблення у магістрантів якостей, що відповідають сучасній моделі менеджера освіти;
- формування у студентів комплексних компетентностей менеджера освіти та їх психолого-педагогічної готовності до здійснення управлінської діяльності.

У результаті опанування навчальної дисципліни «**Управління освітою та проєктний менеджмент**» **здобувачі повинні знати:**

- сутність поняття «менеджмент в освіті»;
- сутність поняття «педагогічний менеджмент»;
- функції, принципи, компоненти та методи освітнього менеджменту;
- стилі менеджменту, професійні та особистісні характеристики менеджера освіти;
- володіти знаннями питання забезпечення якості роботи навчального закладу, структуру та управління сучасним навчальним закладом;
- методологічні основи проєктування освітнього проєкту;
- основи запобігання корупції, суспільної та академічної доброчесності на рівні, необхідному для формування нетерпимості до корупції та проявів недоброчесної поведінки серед здобувачів освіти.

Здобувачі вищої освіти мають вміти:

- дотримуватися демократичного стилю управління навчально-виховним процесом;
- забезпечувати цілісність й системність навчально-виховного процесу, моделювати різні шляхи вирішення практичних завдань;
- застосовувати педагогічні дії для формування позитивних міжособистісних стосунків на різних етапах розвитку колективу, створювати психологічно комфортну атмосферу, підтримувати дух партнерства в навчальному і виховному процесі;
- здійснювати самоконтроль, вносити корективи у власну діяльність, поведінку;
- проєктувати освітні проєкти та аналізувати їх якість;
- застосовувати основи запобігання корупції, суспільної та академічної недоброчесності у професійній діяльності.

2. Програмні компетентності та результати навчання

Дисципліна «Управління освітою та проєктний менеджмент» передбачає формування та розвиток ключових програмних компетентностей, зокрема

інтегральної: здатності розв'язувати складні спеціалізовані завдання і проблеми в галузях середньої освіти та психології, що передбачає застосування концептуальних галузевих знань, здійснення інновацій та/або проведення досліджень і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог;

загальних:

- здатності спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;
- здатності генерувати нові ідеї (креативність), виявляти ініціативу та підприємливість, бути критичним і самокритичним.
- здатності вчитися й оволодівати сучасними знаннями, застосовувати знання в практичних ситуаціях, здатність до адаптації та дії в новій ситуації, здатність застосовувати м'які навички (soft skills) у професійній діяльності;
- здатності до проведення досліджень на відповідному рівні;
- здатності застосовувати інформаційно-комунікаційні та цифрові технології у професійній та науковій діяльності;
- здатності розробляти та презентувати освітні проєкти, управляти ними та мотивувати виконавців на досягнення спільної мети;
- здатності мислити абстрактно, аналізувати, синтезувати, узагальнювати й систематизувати;

фахових:

- здатності планувати й організовувати освітній процес, проєктувати власну професійну педагогічну діяльність;
- здатності аналізувати й відбирати сучасні методи, технології і засоби навчання, контролю й оцінювання та ефективно використовувати їх для забезпечення освітнього процесу;
- здатності аналізувати власну професійну педагогічну діяльність, здійснювати методичну рефлексію, узагальнювати позитивний досвід колег;
- здатності виконувати науково-дослідницькі проєкти з актуальних проблем філології, методики та інших, суміжних із філологією, галузей знань; брати участь в різних формах наукової комунікації (конференції, круглі столи, дискусії).

Зазначені компетентності деталізують такі **програмні результати навчання:**

- оцінювати власну навчальну та професійну педагогічну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та самовдосконалення;
- оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування;
- доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних педагогічних і методичних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцем, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються та дотримуватися правил академічної доброчесності;
- якісно планувати й організовувати освітній процес, проєктувати власну професійну педагогічну діяльність;
- критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах;
- обґрунтовувати та управляти освітніми проєктами, генерувати ідеї;
- знає основи запобігання корупції, суспільної та академічної доброчесності на рівні, необхідному для формування нетерпимості до корупції та проявів недоброчесної поведінки серед здобувачів освіти та вміє застосовувати їх у професійній діяльності.

3. Рекомендовані джерела

Основна:

1. Барабаш Ю. Г. Освітній менеджмент / Ю. Г. Барабаш, Р. М. Пріма, Ц. Й. Барабаш. Луцьк : Видавництво Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2014 . 446 с.
2. Блага Н. В. Управління проектами: навч. посібник. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 152 с.
3. Гудзь О. Є. Менеджмент ідей та управління проектами. Київ, 2016. 156 с.
4. Коваленко О. Е. та ін. Менеджмент освіти: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів інженерно-педагогічних спеціальностей / О. Е. Коваленко, Н. О. Брюханова, В. В. Кулешова, І. С. Посохова, Т. В. Калініченко. Харків: ВПП «Контраст», 2008. 68 с.
5. Королюк С. В. Освітній менеджмент. Навчально-методичний посібник для слухачів дистанційної форми підвищення кваліфікації / Упор. С. В. Королюк. Полтава: ПОШПО, 2007. 183 с.
6. Курлянд З. Н. Педагогіка: Навчальний посібник / З. Н. Курлянд, Р. І. Хмелюк, О. М. Яцій Харків, ТОВ «Одіссей», 2008. 352 с. URL : http://studopedia.su/16_192501_rozdil-.html.
7. Навчально-методичний посібник щодо організації самостійної роботи здобувачів вищої освіти з дисципліни «Управління освітою та проектний менеджмент» : для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня денної та заочної форм здобуття освіти пед. спец-тей / укладач : Н. А. Несторук. Дніпро : ГПМ, 2024. 89 с.
8. Придатко О. В. Освітні проекти та програми як об'єкт проектного менеджменту // Управління розвитком складних систем. 2015. №24. С. 42–48.
9. Хриков Є. М. Управління навчальним закладом : навч. посіб. / Є. М. Хриков. Київ: Знання, 2006. 365 с. URL: <http://bibl.com.ua/informatika/109/index.html>.
10. Цехмістрова Г. С. Управління в освіті та педагогічна діагностика. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Г. С. Цехмістрова, Н. А. Фоменко. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2005. 280 с. URL: <https://studfiles.net/preview/5111534/page:55/>
11. Шоутен Т., Даниленко Л. І., Зайченко О. І., Софій Н. З. Менеджмент керівників закладів дошкільної і початкової освіти / За заг. ред. Л. Даниленко. Київ: СПД ФО Парашин К. С., 2009. 112 с.

Допоміжна література:

1. Krull W. Exporting the Humboldtian University // Minerva. 2005. Vol. 43, № 1. P. 99–102.
2. Охорона праці (Законодавство. Організація роботи): Навч. посіб. / За заг. ред. к.т.н., доц. І. П. Пістуна. Львів: «Тріада плюс», 2010. 648 с.
3. Словник педагогічних та психологічних термінів до дисциплін: «Педагогіка», «Педагогіка новаторства», «Педагогіка та психологія вищої школи», «Методика виховної роботи та основи педагогічної майстерності», «Педагогічний менеджмент» : для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм здобуття освіти пед. спец-тей / укладачі: Н. А. Несторук, Л. В. Кокоріна. Слов'янськ : Вид-во Б. І. Маторіна, 2019. 133 с.
4. Gurjar N. A Forward Looking Approach to Project Management. Tools, Trends, and the Impact of Disruptive Technologies. Springer Singapore, 2017. 414 p.
5. Rinne R. and Koivula J. The dilemmas of changing university // Entrepreneurialism in Universities and the Knowledge Economy. Ed. by M. Shattock. 2009. P. 183–199.
6. Teichler U. The changing debate on internationalization of higher education // Higher Education. 2004. Vol. 48. P. 5–26.

7. Simons M. “Education through Research” at European Universities: Notes on the Orientation of Academic Research // [Journal of Philosophy of Education](#). 2008. Vol. 40, Issue 1. P. 31–50.

Електронні ресурси:

1. Агенція Європейських Інновацій. URL : <http://www.eeca-ict.eu>
2. Американські ради з міжнародної освіти. URL : <http://www.americancouncils.org.ua/>
3. Європейська комісія. URL : <http://ec.europa.eu/>
4. Інститут управління проектами (Project Management Institute). URL : <https://www.pmi.org/about>
5. Красильникова Г. В. Професійна педагогіка: підручник. URL: http://lubbook.net/book_303_glava_29_Slovník.html
6. Міністерство освіти і науки України. URL : <https://mon.gov.ua/ua>
7. Національне агенство із забезпечення якості вищої освіти. URL : <https://mon.gov.ua/ua>
8. Національний інститут стратегічних досліджень. URL : www.niss.gov.ua
9. Національний Еразмус+ офіс в Україні. URL : <https://erasmusplus.org.ua/>
10. Український юридичний термінологічний словник. URL: <http://www.marazm.org.ua/document/termin/index.php?file>

4. Процес навчання, інформаційний обсяг дисципліни

Навчання на курсі відбувається у форматі лекційних та семінарських занять.

Загальна кількість годин / кредитів: I семестр – 120 год. / 4 ECTS; лекційні заняття – 18 год., семінарські – 18 год., самостійна робота – 84 год.

Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Мета та завдання освітнього (педагогічного) менеджменту. Функції менеджера на рівні закладу освіти	4
2	Полісемічний характер педагогічного менеджменту, характеристика його функцій, принципів та найважливіших компонентів	4
3	Мотивація та стимулювання праці учасників освітнього процесу. Сутність професійної діяльності менеджера освіти. Сутність самоменеджменту в професійній діяльності керівника сучасного освітнього закладу	4
4	Основні функції, принципи та методи управління освітнім процесом. Управління сучасним навчальним закладом	4
5	Зміст, види, індивідуальні стилі, умови ефективності, організація та контроль прийняття рішень. Освітній проект та управління його якістю	2
	Разом:	18

Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Мета та завдання менеджменту в освіті. Багатозначний характер освітнього (педагогічного) менеджменту, характеристика його функцій, принципів та найважливіших компонентів	4
2	Самоменеджмент в професійній діяльності керівника сучасного освітнього закладу	4
3	Управління сучасним навчальним закладом. Функції, принципи та методи менеджменту як управління в галузі освіти	4
4	Зміст і види управлінських рішень. Індивідуальні стилі прийняття рішень. Умови ефективності прийняття рішень. Організація та контроль прийняття рішень. Освітній проєкт та управління його якістю	6
	Разом:	18

5. Політика навчальної дисципліни

Політика академічної поведінки. Внутрішня екосистема інституту будується на засадах взаємної поваги й партнерства між учасниками освітнього процесу, а також на засадах розвитку, інклюзивності, безбар'єрності, відкритості, прозорості, у якій враховані потреби й таланти кожної людини. Форми організації освітнього процесу, види навчальних занять і оцінювання результатів навчання регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу в ГІМ.

Вивчення навчальної дисципліни «*Управління освітою та проєктний менеджмент*» потребує підготовки до семінарських занять, роботи з інформаційними джерелами, опрацювання рекомендованої основної та додаткової літератури. Підготовка та участь у семінарських заняттях передбачає ознайомлення з питаннями, які виносяться на заняття з відповідної теми; вивчення теоретичного матеріалу, конспекту лекцій, а також позицій, викладених у підручниках, навчальних посібниках та іншій науковій літературі.

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання здобувачів вищої освіти. За об'єктивних/поважних причин навчання може відбуватись у змішаному та онлайн-форматі за попереднім погодженням. Пропущені (з поважних причин) заняття мають бути відпрацьовані. Перескладання модулів відбувається за наявності поважних причин.

Політику академічної доброчесності здобувачів і викладачів регламентують такі документи: Положення про академічну доброчесність ГІМ ДВНЗ ДДПУ, Положення про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у ГІМ ДВНЗ ДДПУ, Положення про підготовку й захист курсових та кваліфікаційних робіт, Кодекс корпоративної культури, Колективний договір на 2022-2026 рр., Положення про організацію самостійної роботи здобувачів вищої освіти в ГІМ ДВНЗ ДДПУ.

Відповідь здобувача повинна демонструвати ознаки самостійності виконання поставлених завдань, відсутність ознак повторюваності та плагіату.

Політика та критерії оцінювання

Загальна оцінка в I семестрі складається з суми балів за контрольні точки та контрольну роботу змістових модулів, набраних упродовж навчального семестру та оцінки за усну відповідь на екзамені.

Кількість КТ – 2, коефіцієнт КТ – 0,2;

Кількість КРЗМ – 1, коефіцієнт КРЗМ – 0,2

Поточний контроль та самостійна робота		КРЗМ 1	Екзамен
Змістовий модуль № 1	Змістовий модуль № 2		
КТ 1	КТ 2	20	40
20	20		

Якщо здобувач вищої освіти не набрав необхідної залікової суми балів (60 балів), залік або екзамен складається у спеціально відведений навчальним розкладом час в усній формі.

Критерії оцінювання рівня знань і умінь здобувачів із дисципліни:

100 балів (оцінка «відмінно») ставиться, якщо здобувач виявляє такі знання та вміння:

- дає ґрунтовну відповідь на питання екзаменаційного білета;
- комплексно розв'язує поставлене завдання, правильно застосовуючи отримані знання з навчальної дисципліни;
- повністю розкриває зміст матеріалу відповідно до поставленого питання чи проблеми, вправно оперуючи поняттями й термінами;
- відповідь будує послідовно і правильно;
- вільно володіє спеціальною термінологією.

95 балів (оцінка «відмінно») ставиться, якщо здобувач виявляє такі знання та вміння:

- дає ґрунтовну відповідь на питання екзаменаційного білета;
- комплексно розв'язує поставлене завдання, правильно застосовуючи отримані знання з дисципліни;
- повністю розкриває зміст матеріалу відповідно до поставленого питання чи проблеми, вправно оперуючи поняттями й термінами;
- відповідь будує послідовно і правильно;
- вільно володіє спеціальною термінологією.

Допускається 1-2 неточності у викладі матеріалу, які не призводять до помилкових висновків.

90 балів (оцінка «відмінно») ставиться, якщо здобувач виявляє такі знання та вміння:

- дає ґрунтовну відповідь на питання екзаменаційного білета;
- комплексно розв'язує поставлене завдання, правильно застосовуючи отримані знання з навчальної дисципліни;
- повністю розкриває зміст матеріалу відповідно до поставленого питання чи проблеми, вправно оперуючи поняттями й термінами;
- відповідь будує послідовно і правильно;
- вільно володіє спеціальною термінологією.

Допускається 2-3 неточності у викладі матеріалу, які не призводять до помилкових висновків.

85 балів (оцінка «добре») ставиться, якщо здобувач виявляє такі знання та вміння:

- комплексно розв'язує поставлені питання;
- правильно розкриває основний зміст матеріалу відповідно до поставленої проблеми;

- точно використовує спеціальну термінологію;

- володіє спеціальною термінологією.

У відповіді можливі 1-2 неточності у використанні спеціальної термінології, несуттєві помилки у викладі матеріалу, що докорінно не змінює зміст.

80 балів (оцінка «добре») ставиться, якщо здобувач виявляє такі знання та вміння:

- комплексно розв'язує поставлені питання;

- правильно розкриває основний зміст матеріалу відповідно до поставленої проблеми;

- точно використовує спеціальну термінологію;

- відповідає без грубих помилок.

У відповіді можливі 2-3 неточності у використанні спеціальної термінології, несуттєві помилки у викладі матеріалу, що докорінно не змінює зміст.

75 балів (оцінка «добре») ставиться, якщо здобувач виявляє такі знання та вміння:

- повно розв'язує поставлені питання;

- правильно розкриває основний зміст матеріалу відповідно до поставленої проблеми;

- використовує спеціальну термінологію;

- відповідає без грубих помилок.

У відповіді можливі 3-4 неточності у використанні спеціальної термінології, несуттєві помилки у викладі матеріалу, що докорінно не змінює зміст.

70 балів (оцінка «задовільно») ставиться, якщо:

- зміст питань викладено частково, не завжди послідовно;

- відповідь неповна, але зміст залишається;

- у відповіді можливі 1-2 неточності у використанні спеціальної термінології, помилки у викладі матеріалу, що докорінно змінює зміст.

65 балів (оцінка «задовільно») ставиться, якщо:

- зміст питань викладено частково, непослідовно;

- відповідь неповна, що впливає на зміст викладу;

- у відповіді можливі 2-3 неточності у використанні спеціальної термінології, помилки у викладі матеріалу, що докорінно змінює зміст.

60 балів (оцінка «задовільно») ставиться, якщо:

- зміст питань викладено частково;

- відповідь неповна, що впливає на зміст викладу;

- у відповіді наявні неточності у використанні спеціальної термінології,

- грубі помилки у викладі матеріалу, що докорінно змінює зміст.

55 балів (оцінка «незадовільно») ставиться тоді, якщо:

- зміст не розкрито;

- здобувач не відповідає на поставлені запитання;

- у відповіді наявні грубі помилки у використанні спеціальної термінології, суттєві помилки у викладі матеріалу, що докорінно змінює зміст.

35 балів (оцінка «незадовільно») ставиться тоді, якщо:

- основний зміст не розкрито;

- відсутнє володіння спеціальною термінологією;

- здобувач не відповідає на поставлені запитання.

**Шкала оцінювання рівня навчальних досягнень
здобувачів вищої освіти:**

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ECTS	Пояснення
	екзамен	залік		
90-100	відмінно	зараховано	A	відмінне виконання лише з незначною (мінімальною 1-2) кількістю помилок
82-89	добре		B	вище середнього рівня з кількома помилками
75-81			C	вище середнього рівня з кількома помилками
67-74	задовільно		D	непогано, але зі значною кількістю недоліків
60-66			E	виконання задовольняє мінімальним критеріям
35-59	незадовільно	незараховано	FX	з можливістю повторного складання
1-34			F	з обов'язковим повторним курсом